

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор коледжу 01116503

Володимир ДИМИТРІУК

Наказ № 75/В від 07.07.2023 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
273 ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
ОБСЛУГОВУВАННЯ І РЕМОНТ ЗАЛІЗНИЧНИХ СПОРУД ТА ОБ'ЄКТІВ
КОЛІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА

м. Чернівці
2023р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми

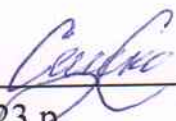
Розглянуто та схвалено Методичною радою коледжу

Голова методичної ради Василь ОСТАФІЙЧУК
Протокол № 7 від 27.06.2023 р.

Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу

Голова педагогічної ради Володимир ДИМИТРЮК
Протокол № 6 від 30.06.2023 р.

Погоджено Студентським самоврядуванням коледжу

Голова студентської ради Юлія СЕМКО
Протокол № 6 від 30.06.2023 р.

Погоджено Первинною профспілковою організацією коледжу

Голова профспілкової організації Олексій КОЛОТИЛО
Протокол № 6 від 29.06.2023 р.

Освітньо-професійна програма вводиться в дію наказом директора № 75/В від 07.07.2023 р. з 01.09.2023 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ

Освітня програма профільної середньої освіти (надалі - Програма) за спеціальністю 273 Залізничний транспорт Чернівецького транспортного фахового коледжу (надалі - Коледж), розроблена на виконання Закону України "Про освіту", Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 23 листопада 2011 року № 1392 (надалі - Державний стандарт), та з урахуванням наказу Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня", наказу Міністерства освіти і науки України від 01.06.18 №.570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг та структуру навчального навантаження (додаток 1)
- очікувані результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти (надалі - Здобувач) подані в рамках навчальних програм, затверджених наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 "Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти" та від 24.11.2017 № 1539 "Про надання грифу МОН навчальним програмам з фізики і астрономії для учнів 10-11 класів та польської мови для учнів 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти";
- пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф "Затверджено Міністерством освіти і науки України" і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг та структура навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження для студентів I-II курсів у частині профільної середньої освіти, яке фінансується, складає 2660 годин.

Гранично допустиме тижневе навантаження на студента I-II курсів у частині профільної середньої освіти складає 30 годин і може бути збільшено до 36 годин за рахунок дисциплін освітньо-професійної програми (надалі - ОПП) фахового молодшого бакалавра (надалі - ФМБ). Частина навчальних годин з предмету "Фізична культура" (2 години на тиждень) не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження Здобувачів.

Освітня програма та відповідний навчальний план профільної середньої освіти розробляються відповідно до [статті 15](#) Закону України "Про загальну середню освіту" та Державного стандарту. Вони передбачають години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів. При складанні навчального плану перелік предметів з блоку вибірково-обов'язкових, профільних та спеціальних курсів сформовано з урахуванням галузі знань 27 Транспорт спеціальності 273 Залізничний транспорт, з яких здійснюється підготовка за освітньо-кваліфікаційним рівнем (надалі - ОКР) ФМБ.

Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції: а також логічної послідовності їх вивчення подані в рамках навчальних планів (додаток 1).

Частина навчальних годин призначена для забезпечення профільного навчання, яке є невід'ємною частиною професійної підготовки фахового молодшого бакалавра.

Результати навчання, які виходять за рамки Державного стандарту, зараховуються в результатах навчання за ОПП ФМБ, обсяги яких визначаються у кредитах ЄКТС та зараховуються в дисциплінах навчального плану підготовки за ОКР ФМБ

Навчальний план реалізує зміст освіти залежно від обраного профілю навчання. Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові предмети (1445 год.);
- профільні предмети, спеціальні курси (825 год)
- вибірково- обов'язкові предмети (180 год.);
- факультативні курси (210 год.)

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних робочих програмах.

Очікувані результати навчання Здобувачів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати викладач у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей Здобувачів ОКР ФМБ.

Очікувані результати навчання Здобувачів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати викладач у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей Здобувачів ОКР ФМБ.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію 3 окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти</p>

		<p>автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність</p>

		<p>тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо</p>

		боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів та дисциплін.

Виокремлення в робочих програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування у Здобувачів здатності застосовувати знання і уміння реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових загально-предметних компетентностей, окремих дисциплін та циклів. Наскрізні лінії є соціально значимими над предметним темами, які допомагають формуванню в Здобувачів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем

враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання:

- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні дисципліни проводяться відповідні трактовки приклади і методи навчання, реалізуються проекти. Роль окремих дисциплін при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремої дисципліни від того, наскільки той чи інший цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- дисципліни за вибором;
- роботу в проектах;
- роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування у здобувачів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. При цьому є можливим проведення занять на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Викладач повинен сприяти формуванню у студентів толерантного ставлення до товаришів, порядності, чесності.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з "ага (wow) -ефектом", пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному</p>

фінансова грамотність	середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
-----------------------	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення Здобувачів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації а й по можливості створювати умови для самостійного виникнення нового знання, перевіряти його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів :а інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційнодіяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес Здобувачів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі набувають досвіду застосування теорій на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги та форми здобуття профільної середньої освіти.

Форми організації освітнього процесу визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі затвердженого наказом директора коледжу № 105/В від 31.08.2023 р.

Основними формами освітнього процесу в Коледжі є - навчальні заняття, факультативні заняття, контролюючі заходи.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення Здобувачами результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок Здобувачів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища Коледжу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Перелік предметів профільної середньої освіти

для Здобувачів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Фаховий молодший бакалавр» спеціальності 273 Залізничний транспорт ОПП Обслуговування і ремонт залізничних споруд та об'єктів колійного господарства (на основі базової загальної середньої освіти)

	Базові предмети	Загальний обсяг	1 курс		2 курс		2 підгрупа
			1 сем	2 сем	3 сем	4 сем	
1	Українська мова	140		46	94		
2	Українська література	140	102	38			
3	Зарубіжна література	70	70				
4	Іноземна мова	140		108	32		
5	Історія: Україна і світ (Історія української державності і культури)*	210	68	142			
6	Громадянська освіта*	70	34	36			
7	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	210	54	92	64		
8	Хімія, біологія і екологія (Екологія)*	150	85	65			
9	Фізика і астрономія (Фізика)*	170	52	118			
10	Географія	40			40		
11	Захист України	105		105			
	Разом	1445	465	750	230		
	Профільні предмети і спеціальні курси						
12	Будівельні і конструкційні матеріали*(**)	150			96		54
13	Інженерна і комп'ютерна графіка*(**)	180			48	72	60
14	Технології (Технологія галузі і технічні засоби залізничного транспорту)*(**)	120				80	40
15	Навчальна практика в майстернях*(**)	375			80	100	195
	Разом	825					
	Вибірково-обов'язкові предмети						
16	Інформатика *(**)	90	60				30
17	Безпека життєдіяльності*(**)	90	32				58
	Разом	180					
	Факультативні курси						
18	Фізична культура (Фізичне виховання)* (**)	210	34	46	32	36	62
	Разом	210					
	Всього профільної середньої освіти	2660	591	796	486	288	499